

E-mail: d.d. 28 oktober 2020

Geachte heer/mevrouw,

Binnenkort zal de gemeenteraad Het Hogeland worden gevraagd in te stemmen met een voorstel om het afval uit de gemeente Het Hogeland voortaan via quasi-inbesteding bij Omrin te laten verwerken. Dit afval wordt op dit moment verwerkt in de afvalscheidingsinstallatie en vergistingsinstallatie van Attero in Groningen.

Wij hebben het voorstel voor quasi-inbesteding bij Omrin bestudeerd en zijn van mening dat het advies van het College gebaseerd is op een aantal onjuiste aannames en dat een aantal belangrijke risico's niet over het voetlicht worden gebracht en voldoende worden meegewogen. De belangrijkste punten zijn de volgende:

1. Een eerste reden voor het College om een quasi-inbesteding bij Omrin te overwegen is de aanname dat Attero de enige marktpartij is die zou kunnen inschrijven op een aanbesteding van restafval, waarbij nascheiding van PMD-verpakkingsafval een vereiste is. Hierbij wordt verondersteld dat Attero een hoog poorttarief zou vragen in lijn met historische tarieven.
2. Een tweede reden om quasi-inbesteding bij Omrin te overwegen is de aanname dat Omrin ook op de lange termijn een laag en stabiel poorttarief zal hanteren.
3. Bij quasi-inbesteding treedt de gemeente Het Hogeland toe als aandeelhouder in Omrin. Dat betekent dat er wordt deelgenomen in het risicodragend kapitaal van de onderneming. Risico's die inherent verbonden zijn aan de bedrijfsvoering van Omrin en de markt waarin Omrin opereert, zullen direct of indirect worden doorberekend aan de aandeelhouders die tevens de belangrijkste klanten zijn.

Gesteld wordt dat quasi-inbesteding bij Omrin een kostenbesparing oplevert. Dit is een onjuiste weergave van de werkelijkheid, helemaal wanneer de risico's op een goede manier worden meegewogen.

Geef de markt een kans om een concurrerende prijs aan te bieden

Verondersteld wordt dat in een aanbesteding voor de verwerking van afval inclusief nascheiding van PMD-verpakkingsafval Attero de enige inschrijver zou zijn en dat er geen sprake zou zijn van concurrentie. Dit is een misvatting. Graag wijzen we op de meest recente aanbesteding van de Utrechtse gemeenten. Hier was er wel degelijk sprake van marktwerking, aangezien er door drie marktpartijen is ingeschreven: Attero Wijster, AVR Rotterdam en EEW Delfzijl. Er zijn voldoende partijen die deze dienstverlening kunnen bieden, waaronder twee ondernemingen in het noorden van Nederland. De prijsstelling in deze aanbesteding was competitief en marktconform.

In aanvulling daarop is het de vraag waarom de gemeente Het Hogeland niet sowieso een aanbesteding uitschrijft om te testen welke partijen geïnteresseerd zijn in de verwerking van het afval van de gemeente Het Hogeland en welke tarieven hier geboden worden. In de aanbestedingsprocedure bestaat de mogelijkheid dat de gemeente zich het recht voorbehoudt om uiteindelijk toch niet aan een marktpartij te gunnen en alsnog tot quasi-inbesteding over te gaan, wanneer de aanbesteding onverhoopt tot onvoldoende concurrentie en gewenste tariefstelling heeft geleid.

In het voorstel voor quasi-inbesteding bij Omrin wordt een vergelijking gemaakt met het huidige verwerkingstarief dat bij de huidige verwerker Attero van toepassing. Deze vergelijking gaat mank. Het huidige verwerkingstarief heeft een historische oorsprong. Eind jaren '90 is de VAGRON overgenomen door Attero (destijds VAM) waardoor het voortbestaan van de installatie met de daaraan gelieerde werkgelegenheid werd gewaarborgd. De tariefstelling was hierbij een belangrijk punt om dit financieel mogelijk te maken. Zowel de noordelijke gemeenten als Attero/VAM hadden

belang bij deze tariefstelling om de verwerking bij VAGRON mogelijk te maken. De huidige verwerkingstarieven die uit aanbestedingen naar voren komen liggen echter significant lager. Om een goede afweging te kunnen maken, moeten de verwachte tarieven bij quasi-inbesteding worden vergeleken met de markttarieven die bij een aanbesteding zouden kunnen worden gerealiseerd. Wij verwachten dat daar een ander beeld naar voren komt dan nu geschetst.

Aan de verwerking van afval zijn risico's verbonden

Een belangrijke vraag die de gemeente zichzelf zou moeten stellen is welke risico's de gemeente loopt bij quasi-inbesteding van de afvalverwerking bij Omrin. Door toe te treden als aandeelhouder en deel te nemen in het risicodragend kapitaal van Omrin, zal de gemeente in de toekomst een deel van het risico dat inherent verbonden is aan een afvalverwerkend bedrijf dragen. Dit kunnen risico's zijn die verbonden zitten aan de bedrijfsvoering (hogere kosten en investeringen dan voorzien, onverwacht lagere beschikbaarheid van verbrandingslijnen, verandering in wet- en regelgeving en daarmee samenhangende kosten, etc.) en bepaalde marktrisico's, zoals de ontwikkeling van elektriciteitsprijzen. Deze zullen resulteren in hogere en/of volatielere tarieven dan nu voorgesteld. Bij een aanbesteding met een marktpartij zijn deze risico's belegd bij de marktpartij en is de gemeente verzekerd van een vaste, vooraf overeengekomen en marktconforme prijs.

Steeds meer gemeenten zien afvalverwerking niet als een publieke maar een private taak en willen af van hun aandelen in stortplaatsen en afvalenergiecentrales

De meeste gemeenten zien voor zichzelf een rol weggelegd als dienstverlener voor afvalinzameling en als ketenregisseur in de circulaire economie. Het is echter ongebruikelijk dat gemeenten vandaag de dag nog aandeelhouder willen worden van een afvalbedrijf met verbrandings- en stortactiviteiten. De afgelopen vijftien jaar hebben 162 gemeenten besloten juist hun aandelen in verbrandings- en stortactiviteiten te vervreemden, terwijl er in dezelfde periode maar negen gemeenten juist hebben gekozen om hierin aandeelhouder te willen worden. Past het uw gemeente eigenaar te zijn van een stort- en verbrandingsbedrijf en is dat volgens u nog van deze tijd of neemt u liever de rol van inzamelaar en ketenregisseur in de circulaire economie aan?

Wanneer wordt overwogen om over te gaan tot quasi-inbesteding, dan is het van belang dat kritisch wordt gekeken naar het bedrijfsprofiel van een bedrijf als Omrin en of deze bij uw gemeente past. Voorbeeld: In 2018 werd 67% van het bij Omrin binnenkomende afval gestort of verbrand en slechts 33% gerecycled. De stap naar Omrin past daarom niet goed in de circulaire ambities die uw gemeente zich heeft gesteld.

Extra gft-verwerkingsinstallatie leidt tot kapitaalvernietiging elders

Het College benoemt ook het voorstel om mogelijk een vergistings- en composteringsinstallatie voor gft-afval door Omrin te laten realiseren op de plaats waar Attero nu haar nascheidings- en vergistingsinstallatie opereert. Wij wijzen daarbij graag op het volgende.

Ook voor dit type afval is het niet nodig om quasi in te besteden. In Noord-Nederland zijn nu al drie verschillende marktpartijen die dit gft-afval verwerken: Vagroen OGAR te Oude Pekela, Renewi Orgaworld te Drachten en Attero in Wijster. Attero breidt momenteel haar gft-verwerkingscapaciteit in Wijster in verband met de hogere volumes gft-afval die Attero heeft gecontracteerd. Er is op dit moment voldoende lokale verwerkingscapaciteit voor gft-afval beschikbaar. Daarbij is het aanbod van gft-afval en de verwerkingscapaciteit in het noorden van Nederland in balans. Een nieuwe installatie zal waarschijnlijk leiden tot gedwongen sluiting van andere capaciteit in het Noorden met gevolgen voor werk van mensen die daar actief zijn. Per saldo is het vervangen van bestaande capaciteit dus onnodige kapitaalvernietiging. En ook hier kan de gemeente zich afvragen welke risico's verbonden zijn aan het bedrijven van een gft-vergistings- en composteringsinstallatie. Deze

moeten niet worden onderschat. Graag wijzen we op het voorbeeld van een overheidsbedrijf in Zwolle dat zelfstandig geprobeerd heeft een gft-vergistingsinstallatie te realiseren en te bedrijven. Deze installatie is na een aantal jaren met productieproblemen en na een verlies van enkele miljoenen euro's gesloten.

Wij vertrouwen erop u hiermee belangrijke aanvullende informatie bij dit onderwerp te hebben gegeven welke een bijdrage kan leveren in de besluitvorming in deze. Wij doen een beroep op u om in de besluitvorming de markt de mogelijkheid te geven om uw afval op een hoogwaardige manier te verwerken zonder dat uw gemeente en de belastingbetaler onnodige risico's hoeven te lopen.

Mocht u nog meer informatie willen of een bezoek willen brengen aan onze laatste innovaties, dan bent u van harte welkom voor een bedrijfsbezoek. Dan laten we u graag onze nieuwe opwerkingstechnieken in de vergistings- en composteringsinstallatie in Wijster zien waar we dit jaar in geïnvesteerd hebben. En de nieuwe kunststofrecyclingfabriek die nu al de folies die wij voor u uit uw restafval terugwinnen opwerken tot nieuwe kunststofkorrels. Een innovatieve fabriek die vorig jaar is geopend door Frans Timmermans. Wij verwelkomen u graag!

Mede namens de directie, met vriendelijke groeten,

Richard Broekhof
Commercieel Manager Recycling

Laan van Malkenschoten 40 • 7333 NP APELDOORN • Postbus 40047 • 7300 AX APELDOORN
T: +31 88 550 10 00 • M: +31 6 21 54 80 56 • E: richard.broekhof@attero.nl • www.attero.nl

 Think before you print [Disclaimer](#)

Volg ons:

Meld je aan voor onze nieuwsbrief:

